

Ζητείται πολιτικός που να λύνει προβλήματα

 εν μπορεί παρά να προκαλεί θλίψη το κλείσιμο ενός ακόμη εργοστασίου στη χώρα μας (Palco), απολύοντας 500 περίπου εργαζόμενους, στην πλειονότητά τους γυναίκες. Μαζί με αυτό ήρθε και το κλείσιμο του «Ιππόκαμπου», επιχείρηση η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της ναυτιλίας και η οποία πρόσφατα βραβεύθηκε από το κράτος για τις καλές τις επιδόσεις. Αν συνδυασθούν τα παραπάνω γεγονότα –που τάραξαν τα δημοσιογραφικά νερά τον προηγούμενο μήνα– με τα στοιχεία που δείχνουν μειωμένο ενδιαφέρον για επενδύσεις στη χώρα μας, βλέπουμε ότι η τάση αποβιομηχανοποίησης, που άρχισε τη δεκαετία του 1970, συνεχίζεται και σήμερα. Όμως, δεν είναι η παγκοσμιοποίηση από μόνη της υπεύθυνη για τα προβλήματα αυτά.

Παραθέτω τρία παραδείγματα για τα οποία έχω προσωπική άποψη.

Το πρώτο είναι η περίπτωση μιας σοβαρής πρότασης για επένδυση στον νομό Αχαΐας, νομός που τα τελευταία 20 χρόνια έχει δει το ένα μετά το άλλο εργοστάσιο να κλείνει. Η πρόταση αφορούσε τον τομέα του τουρισμού, που συνδύαζε μαρίνες, ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις υψηλού επιπέδου και το πιο σημαντικό, την απασχόληση από 900 ως και 1.500 άτομα επιλεγμένα από την τοπική αγορά εργασίας. Για να προχωρήσει ένα τόσο μεγάλο έργο, χρειαζόταν και η συναίνεση της τοπικής αυτοδιοίκησης, του λιμεναρχείου και άλλων συνδικαλιστικών φορέων, οι οποίοι φάνηκαν αρχικά να συμφωνούν με την ιδέα.

Η πρόταση όμως σκόνηταψε. Μόλις ακούστηκε ότι κάποιος «ξένος» έψαχναν να αγοράσουν 1.000 στρέμματα, ξαφνικά οι τιμές των τετραγωνικών μέτρων άρχισαν να αυξάνονται θεαματικά.

Πολλοί είδαν την επένδυση σαν μία ευκαιρία να γίνουν εκατομμυριούχοι. Αποτέλεσμα: η Αχαΐα, αλλά και η ίδια η Πάτρα που θα γινόταν κέντρο έχασε την ευκαιρία, γιατί με τις νέες τιμές γης η πρόταση έπαψε να ενδιαφέρει τους «ξένους» επενδυτές.

Ο βουλευτής πρέπει να λυτρωθεί από το κυνήγι του σταυρού και να γίνει «πολιτικός μάνατζερ»

Δεύτερη περίπτωση, και αρκετά γνωστή, ήταν η εμπειρία των ξένων παραγωγών για το γύρισμα της ταινίας «Το μαντολίνο του λοχαγού Κορέλι» στην Κεφαλλονιά. Η εμπειρία «δίδαξε» το Χόλιγουντ να μην ασχοληθεί ξανά με την Ελλάδα στο άμεσο μέλλον. (Ένα παράδειγμα: Η ταρίφα που ζητήθηκε από τους «Αμερικανούς» ήταν να πληρωθούν 15.000 δρχ. την ημέρα για το κάθε γαϊδούρι και 30.000 δρχ. ο κάθε ντόπιος «κομπάρσος»).

Η Ιλιάδα, έργο παραγωγής πάνω από 200 εκατ. δολάρια, θα γυριστεί στην Τυνησία. Ας σημειώσουμε ότι το γύρισμα του δεύτερου Matrix λέγεται ότι έφερε σε μία πολιτεία στην Αυστραλία πάνω από 50 εκατ. δολάρια από τον τουρισμό, κατά την περίοδο του γυρίσματος και άλλα πολλά. Η τοπική κοινωνία «αγκάλιασε» το γύρισμα με τους συντελεστές του έργου. Φταίει όμως οι Κεφαλλονίτες για το πρόβλημα που δημιουργήθηκε από τις μάλλον υψηλές χρηματικές τους απαιτήσεις;

Τρίτη περίπτωση, και πιο πρόσφατη, ήταν η πληροφορία ότι ξένες τράπεζες απορρίπτουν την εμπορική διάσταση της χώρας μας. Ντόπια εταιρεία ήθελε να εισάγει ένα ειδικό πλαστικό για την παραγωγή σκοινιού για τα καράβια μας. Η ξένη τράπεζα από την οποία δανείζεται ο παραγωγός του πλαστικού τη συμβούλεψε να μην έχει καμιά σχέση με ελληνικές επιχειρήσεις. «Δεν θα σε στηρίξουμε» –είπε η τράπεζα– αν πουλήσεις στους Έλληνες. Η εμπειρία μας είναι ότι οι Έλληνες δεν πληρώνουν στην ώρα τους, ή δεν πληρώνουν καθόλου».

Ombudsman της πολιτικής

Η οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας χρειάζεται ένα σοβαρό «τιμ». Δεν μπορεί να αφηθεί στην τύχη των τοπικών φορέων και μόνον, όπως μαθαίνουμε από τις περιπτώσεις της Πάτρας και της Κεφαλλονιάς. Δεν μπορεί όμως ούτε και το κράτος από μόνο του να την αναλάβει, που φυσικά δεν έχει τη δυνατότητα να πείσει την ντόπια κοινωνία για το ορθό (ή όχι) μιας άλφα επένδυσης. Τέλος, φαίνεται ότι και η ίδια η ιδιωτική πρωτοβουλία υστερεί σε πολλούς τομείς.

Πού μας οδηγεί η παραπάνω διαπίστωση; Τι είδους παρέμβαση έπρεπε να γίνει στις παραπάνω περιπτώσεις ώστε να έχουμε ένα θετικό αποτέλεσμα; Τι έπρεπε να γίνει στην Αχαΐα; Τι θα μπορούσε να είχε γίνει στην Κεφαλλονιά; Τι θα κάνουμε με τις ξένες τράπεζες που μας «θάβουν»;

Χρειάζεται ένα άτομο με ικανότητες σαν «ombudsman», όπως λένε στην Αγγλία, που θα σκύψει πάνω στο πρόβλημα σε καθημερινή βάση και με αρωγό το κράτος θα βρει τις λύσεις. Που θα πείσει τους ιδιοκτήτες γης στην Αχαΐα ότι το συμφέρον τους δεν είναι το εύκολο κέρδος. Που θα μιλήσει στους φίλους στην Κεφαλλονιά για το πώς θα αξιοποιήσουν τη φυσική ομορφιά του τόπου τους χωρίς να προσβλέπουν στην κοντόφθαλμη εκμετάλλευση. Και, τέλος, το «άτομο» ή τα «άτομα» που θα ανατρέψουν το αρνητικό κλίμα των ξένων τραπεζών, όσον αφορά την οικονομία μας.

Χάραξη πολιτικής

Όλα τα παραπάνω είναι ευθύνη τελικά του βουλευτή, με τη σύγχρονη έννοια. Ο πολιτικός είναι εκείνος που πρέπει να ηγηθεί της προσπάθειας να αυξηθούν οι θέσεις εργασίας στην Αχαΐα. Ο πολιτικός πρέπει να δουλέψει ώστε να γίνει η Ελλάδα πιθανός προορισμός για εμπορικές ταινίες και να αναρωτηθεί γιατί η Ιλιάδα και ο Μέγας Αλέξανδρος γυρίζονται αλλού.

Τέλος, ο πολιτικός πρέπει να σκύψει στο πρόβλημα που αφορά την εικόνα μας στο εξωτερικό και να βρει τους λόγους για τους οποίους σοβαρές τράπεζες απορρίπτουν τις δικές μας επιχειρήσεις ως αναξιόπιστες. Εκείνος θα προτείνει νομοθετικές ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της οικονομικής μας ανάπτυξης. Εκείνος θα προτείνει, όπως έχω γράψει επανειλημμένα σε αυτές τις σελίδες, «έξυπνους νόμους», δηλαδή νόμους που θα οδηγούν στο επιθυμητό αποτέλεσμα και όχι στο αντίθετο, όπως την απαγόρευση των υπερωριών γεγονός που οδήγησε σε μεγαλύτερη ανεργία.

Η πιο δύσκολη αποστολή του θα είναι να «μπολιάσει» τη λαϊκή συνείδηση με τον «σπόρο» της αναπτυξιακής πολιτικής. Να οργανώσει, δηλαδή, έναν ουσιαστικό διάλογο γύρω από τα ζητήματα αυτά σε τοπικό επίπεδο. Δεν βοηθούν οι εύκολες «καταγγελίες» για τις απολύσεις.

Για να τα κάνει όλα αυτά ο σύγχρονος πολιτικός, πρέπει να λυτρωθεί από το κυνήγι του σταυρού και να πάψει να είναι έμπορος ρουσφετιών. Χρειάζεται και ένα σύγχρονο επιτελείο που να διαθέτει και τεχνοκρατικές γνώσεις, αν δεν τις έχει ο ίδιος.

Νέος ρόλος

Σήμερα όμως ο ρόλος του πολιτικού είναι περιορισμένος, εγκλωβισμένος στο να λύνει προβλήματα σε προσωπικό ή το πολύ σε επαγγελματικό επίπεδο, με εξαιρέσεις βεβαίως. Δεν ξέρω αν ο βουλευτής ή ο πολιτικός θεωρεί μέρος της δουλειάς του να φέρει επενδύσεις από το εξωτερικό, ή να βοηθήσει στη μάχη κατά της ανεργίας. Μάλλον θεωρεί πιο σκόπιμο την εξασφάλιση ψήφων στην περιφέρειά του μοιράζοντας τις –όλο και λιγότερες– θέσεις στο δημόσιο.

Χρειάζεται ένα είδος παρέμβασης που θα ξεπερνά την «παραγωγή» νόμων στη Βουλή, όπου ο βουλευτής θα μπορεί να μεσολαβήσει στις τοπικές κοινωνίες, μιλώντας και με τον υπουργό, αλλά και με τους ιδιοκτήτες της επιχείρησης. Χωρίς πολιτικούς «μάντζερ» που να είναι σε θέση να ξεπερνούν τα αδιέξοδα, δεν πρέπει να μας προκαλεί έκπληξη το κλείσιμο ενός ακόμη εργοστασίου και η απουσία επενδυτικού ενδιαφέροντος για τη χώρα μας. ♦